

Solna
19-12-03

Svenska Innebandyförbundets riktlinjer för vår hantering av utdrag ur belastningsregistret

Riksidrottsmötet 2019 beslutade att föreningar och Specialförbund från 1 januari 2020 ska begära begränsat utdrag ur belastningsregistret för de som anställs eller får uppdrag i föreningen och där har direkt och regelbunden kontakt med barn.

Åtagandet är ett led i arbetet med att skapa en trygg idrott för alla som verkar inom idrottsrörelsen och är en åtgärd som ska bidra till att skapa ett starkt och välfungerande skydd mot sexuella kränkningar av olika slag. Idrottens motiv för att införa detta åtagande är detsamma som lagens, att stärka skyddet för barn mot sexuella övergrepp.

Redan 2014 infördes lagstiftning som gav föreningar möjlighet att be den som erbjuds anställning eller uppdrag inom föreningens verksamhet om ett begränsat utdrag ur belastningsregistret, om arbetet innebär direkt och regelbunden kontakt med barn (upp till 18 år).

Genom beslutet på Riksidrottsmötet 2019 blir det obligatoriskt för föreningarna att inhämta ett sådant utdrag i samband med rekrytering av person som kommer ha direkt och regelbunden kontakt med barn. Anställda, uppdragstagare, förtroendevalda eller ledare som inte kommer i kontakt med barn omfattas inte. Kontrollen omfattar alla personer äldre än 15 år (straffbarhets-ålder).

Riksidrottsförbundets information och en lathund för idrottsföreningar kan tjäna till vägledning vid upprättande av rutiner för genomförandet av dessa kontroller.

I Svenska innebandyförbundets strävan att skapa trygga idrottsmiljöer blir inhämtande av registerutdrag en viktig del. Än viktigare är dock det löpande trygghetsskapande arbete som föreningarna gör genom exempelvis återkommande ledarutbildning och förebyggande åtgärder för att minska riskerna för barn. Arbetet med att inhämta registerutdrag kan inte ersätta detta arbete och bör inte heller göras så tidskrävande att det riskerar att gå ut över annan trygghetsskapande verksamhet.

Svenska innebandyförbundet har därför beslutat anta följande rekommendationer för våra medlemsföreningar och SDF.

Vilka personer omfattas?

Regelverket avser främst den som anställs, tilldelas ett uppdrag eller uppgifter som innebär direkt och regelbunden kontakt med barn. Föreningen ska begära att få ta del av uppgifter ur

belastningsregistret i samband med rekryteringen. Endast den som faktiskt erbjuds en anställning eller ett uppdrag ska av integritetsskäl kontrolleras, varför kontrollen bör ske som ett sista led i ett rekryteringsförfarande.

Regelverket innebär inget krav på att registerutdrag ska inhämtas även för befintliga anställda, uppdragstagare, förtroendevalda eller ledare. Riksidrottsförbundet rekommenderar emellertid att föreningarna **bör** inhämta registerutdrag för samtliga funktionärer som omfattas av regel-verket med viss regelbundenhet (varje eller vartannat år). Detta kan motiveras med att uppdrag erbjuds eller tilldelas för varje verksamhetsår.

Svenska innebandyförbundet rekommenderar att registerutdrag inhämtas för samtliga uppdragstagare, förtroendevalda eller ledare, vartannat år om de har direkt eller regelbunden kontakt med barn även i framtiden.

Vad innebär direkt och regelbunden kontakt med barn?

Enligt regelverket ska registerutdrag göras för den som har **direkt och regelbunden** kontakt med barn. Av Riksidrottsmötets beslut framgår att detta innebär att uppgifterna inbegriper återkommande direktkontakt med barn men att vad som avses med regelbundenhet måste avgöras med hänsyn till den aktuella idrottsverksamheten.

Relevanta omständigheter kan handla om vilken typ av kontakter det rör sig om, vilken intensitet kontakterna har samt om de alltid utförs i närvaro av vårdnadshavare eller annan vuxen. Här måste det också beaktas om varaktiga relationer och förtroenden skapas, vilket utgör en risk för att sexuella övergrepp (eller andra övergrepp) kan uppstå.

Svenska innebandyförbundet rekommenderar att registerutdrag inhämtas för samtliga uppdragstagare, förtroendevalda eller ledare som oftare än en gång per månad kommer i direkt kontakt med barn.

Med direkt kontakt ska förstås att situationer kan uppkomma där ledaren, utan att vårdnadshavare är närvarande, har en sådan nära kontakt med barn att fysisk beröring är möjlig och där varaktiga relationer och förtroenden skapas.

Exempel:

Många domare har direkt kontakt med barn, men sammanhanget som domarna möter barnen innebär att de, även om de med viss regelbundenhet dömer samma lag, inte har den kontakt med spelarna där varaktiga relationer och förtroenden skapas. Domarna möter dessutom alltid barnen i ett sammanhang där vårdnadshavare eller andra vuxna är närvarande.

Svenska innebandyförbundet rekommenderar att registerutdrag normalt inte bör inhämtas för domare.

Vad visar registerutdragen och vad innebär det?

Ett begränsat registerutdrag visar mord, dråp, grov misshandel, människorov, sexualbrott, barnpornografibrott samt grovt rån. Sådana brott finns kvar i belastningsregistret i minst 10 år efter brottet.

Föreningen kan därför ställas inför situationer där en persons tidigare brottslighet, även med avseende på annat än sexualbrott, ska värderas inför en anställning eller ett förtroende-uppdrag. Detta skapar stora utmaningar eftersom uppgifter i belastningsregistret inte i sig ger något svar på om en person är lämplig för en viss anställning eller ett uppdrag.

Att en person har straffats för ett brott innebär inte att han eller hon för all framtid kan anses olämplig att utföra vissa uppgifter. Förekomsten av anteckningar om brott är därför bara en av de omständigheter som bör vägas in och i den helhetsbedömning ska hänsyn tas till alla relevanta omständigheter där fokus bör ligga på brottsligheten i det enskilda fallet, inte på brottstypen som sådan.

Av Svenska innebandyförbundet rekommenderade rutiner

1. Utse minst två personer som ska ansvara för förbundets kontroll av utdrag. Dessa bör vara personer som åtnjuter högt förtroende i föreningen och bör inte ha andra uppdrag som kan påverka deras objektivitet. Bestäm också vilka uppgifter dessa ska ha.

- ska de bedöma vilka ledare som ska kontrolleras?
- ska de bara genomföra kontrollen och rapportera avvikelser till styrelsen?
- ska de också ha beslutanderätt i fråga om en ledare inte ska tilldelas uppdrag pga. innehållet i registerutdraget eller pga. uteblivet registerutdrag?
- ska de prata med personer som kanske vill föra någon form av diskussion innan uppdrag uppvisas?

2. Upprätta någon form av dokument om tystnadsplikt för de inblandade.

3. Använd ett befintligt register över vilka som är anställda, uppdragstagare, förtroendevalda eller ledare i föreningen. Markera de som enligt föreningens bedömning har kontakt med barn på ett sådant sätt att registerkontroll är nödvändig. Alternativt upprätta ett särskilt register som bara innehåller dessa personer. I registret ska det finnas möjlighet att anteckna när registerutdrag har uppvisats. Detta bör hanteras så att bara de ansvariga i föreningen har tillgång till det.

4. Bestäm i förväg (styrelsebeslut) hur föreningen fattar beslut avseende ledare med någon form av belastning eller som inte uppvisar utdrag ur registret. Detta för att minimera att olika ledare hanteras olika. Här bör också diskuteras på vilket sätt en bedömning ska göras om ett eventuellt brott ska innebära hinder mot att ha uppdrag i föreningen. Här kan faktorer som tid, ålder, omfattning och omständigheterna kring just det specifika brottet ha betydelse. Ett brott i närtid som riktar sig mot barn bör självklart alltid vara diskvalificerande medan ett misshandelsbrott för tio år sedan då ledare var 17 år, kanske inte har samma betydelse.

5. Bestäm i förväg vem som kommunicerar beslutet till ledaren och hur föreningen i övrigt hanterar en sådan situation, särskilt i fall där ledaren redan har ett uppdrag. Det kan vara lämpligt att i första hand komma överens med ledaren om att avgå frivilligt.
6. Sammanställ ett dokument som beskriver hur ni i föreningen kommer att hantera registerutdragen och kommunicera detta i föreningen. Beskriv också att de ansvariga har tystnadsplikt och hur bedömningen kommer att gå till om det finns avsnitt i belastningsregistret.
7. Be de som ska omfattas av registerkontrollen att beställa utdrag hos polisen <http://bit.ly/utdrag-idrott> För den som är mellan 15-18 år behöver vårdnadshavaren hjälpa till.
8. Bestäm ett antal tillfällen då möjlighet finns att visa upp utdraget för de ansvariga i föreningen.
9. Genomför kontrollerna och dokumentera att kontrollen har genomförts. Utdrag visas av den enskilde i original och återlämnas direkt. Inga utdrag ska arkiveras av föreningen, endast en notering om att kontroll är genomförd för viss person i viss roll får dokumenteras.